

בש"פ 7241/19 - היועץ המשפטי לממשלה נגד יגאל חלווני, פנחס פליקס עטיה

בבית המשפט העליון

בש"פ 7241/19

לפני:
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופטת י' וילנר

המבקש:
היועץ המשפטי לממשלה

נ ג ד

המשיבים:
1. יגאל חלווני
2. פנחס פליקס עטיה

תאריכי הישיבות:
ה' בחשון התש"ף (03.11.2019)
ח' בחשון התש"ף (06.11.2019)

בשם המבקש:
עו"ד ינאי גורני, עו"ד עדי שגב

בשם המשיב 1:
בשם המשיב 2:
עו"ד אבי חימי, עו"ד בועז ראובן
עו"ד אלי כהן

החלטה
**

השופטת ד' ברק-ארז:

1. האם הסמכות להורות על מעצר זמני של אדם במסגרת הליך מקדים לפי סעיף 7

לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954 (להלן: חוק ההסגרה או החוק) כוללת בחובה אף את הסמכות להורות על מעצר
עמוד 1

כאמור גם במתכונת של פיקוח אלקטרוני? זו השאלה העקרונית שבה התבקשנו להכריע בהליך זה.

רקע עובדתי וההליכים הקודמים

2. מקורה של בקשת רשות הערר שבפנינו בהליכים הקשורים במעצרו של המשיבים בישראל במסגרת הליכי הסגרה לנורבגיה.

3. המשיבים נעצרו לראשונה על-ידי משטרת ישראל ביום 16.10.2019, על בסיס מידע שנמסר ממשטרת נורבגיה, עקב חשד לביצוע עבירות בישראל. מעצר זה הוארך מעת לעת לפי סעיף 13(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). יצוין כבר בשלב זה כי המשיבים, המחזיקים שניהם בדרכון איטלקי, אינם מתגוררים בישראל דרך קבע, אך יש להם בני משפחה המתגוררים בה. המשיב 2 מחזיק כיום גם באזרחות ישראלית.

4. ביום 17.10.2019 הוציא בית משפט בנורבגיה צו מעצר נגד המשיבים בגין ביצוע עבירה לכאורה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות במסגרת פשע מאורגן, שדינה בנורבגיה 12 שנות מאסר. על-פי הנטען, את המיוחס להם ביצעו המשיבים בעת שהם שוהים מחוץ לישראל. בתמצית ייאמר עוד כי במרכז הפרשה עומדת חברה נורבגית שלה נגרם נזק נטען בשווי של כ-13 מיליון דולרים וכן כחצי מיליון יורו. בהמשך לכך, ביום 25.10.2019 הגישו רשויות נורבגיה בקשה למעצר זמני של המשיבים בישראל לצורך הסגרתם אליה, בהתאם לאמנה האירופאית בדבר הסגרה אשר ממשלת ישראל וממשלת נורבגיה הן צדדים לה (כתבי אמנה 647, כרך 17, עמ' 87) (להלן: האמנה האירופאית).

5. בהמשך להתפתחויות אלה, ביום 27.10.2019 הגישה המדינה בקשה למעצרו הזמני של המשיבים לפי סעיף 7 לחוק ההסגרה, למשך 20 ימים.

6. הדיון בבקשת המדינה התקיים בו ביום בבית משפט השלום בירושלים (מ"י 43401-10-19, השופט א' סילברמן). בית משפט השלום קבע כי יש לתת משקל לכך שתיק החקירה הישראלי לא הוצג לעיונו, וכן לכך שלא הוצגו בפניו חומרי ראיות שעל-פי הנטען מצויים בממשלת נורבגיה. בית משפט השלום ציין כי בהתאם להלכה הפסוקה, הבחינה הראשונית הנדרשת לצורך דיון בבקשה למעצר זמני אמורה להיעשות לפי אמת מידה מקבילה לחשד סביר, ואולי אף ברף גבוה מכך. בית משפט השלום ציין כי לפי אמות המידה שהותוו בהלכה הפסוקה, מסמך בקשת המעצר מהמדינה הזרה אכן יכול לבסס חשד סביר, אך הוסיף כי בנסיבות דנן אין באמור במסמך זה כשלעצמו כדי לשלול בחינה של חלופת מעצר. בית משפט השלום ציין עוד כי במסגרת הערכת החשש להימלטות יש להביא בחשבון את העובדה שעל פי הטיעונים שנשמעו, הנוכחות הפיזית של המשיבים במרבית השלבים של ביצוע העבירה הייתה בישראל, וכי לא נטען, ואין אינדיקציה לכך, שהם הגיעו לישראל כדי להימלט מאימת הדין במדינה המבקשת את הסגרתם. כמו כן, הודגש כי יש להביא בחשבון את זיקתם של המשיבים לישראל, אף אם איננה "מוחלטת", וכן את העובדה שהחקירה במדינת ישראל הסתיימה בשלב זה. בסיכומו של דבר, בית משפט השלום קבע כי האיזון הנכון נוטה לעבר שחרור המשיבים לחלופת מעצר בתנאים מגבילים שיאיינו את החשש מהימלטות ומשיבוש של הליך ההסגרה. על כן, בית משפט השלום

הורה על שחרורם של המשיבים בתנאים מגבילים לחלופות מעצר ביתיות, כל אחד בפיקוח בני משפחתו (שנכחו בדיון), לצד הפקדת דרכון, צו עיכוב יציאה מהארץ, הפקדת התחייבות עצמית וערבות צד ג' מצד המשיבים והמפקחים בסך של 50,000 שקלים והפקדה בסך 20,000 שקל לכל אחד מהמשיבים, וכן איסור יצירת קשר עם יתר המעורבים בפרשה.

7. המדינה הגישה ערר על החלטה זו לבית משפט המחוזי בירושלים, ובו נטען בעיקרו של דבר כי בית משפט השלום לא העריך נכונה את הסיכון העולה מהמשיבים, המחייב את מעצרו מאחורי סורג ובריח.

8. בית המשפט המחוזי קיבל את הערר באופן חלקי - בהחלטותיו מיום 28.10.2019 ומיום 31.10.2019 (עמ"י 46650-10-19, השופט א' רון). בית המשפט המחוזי הבהיר תחילה כי בשל הצורך להתאים עצמו לאמנה האירופאית, חותר חוק ההסגרה לנקודת איזון שונה מהמקובל בישראל בכל הקשור לחלופות מעצר. כך, צוין כי הפסיקה בסוגיה מלמדת על נקודת איזון מחמירה יותר כלפי חשודים שמתבקשת לגביהם הסגרה למדינה זרה בשני מישורים - ראשית במישור הראייתי, כאשר לעיתים בית המשפט מתבקש להורות על מעצר זמני מבלי שכל התמונה הראייתית בפניו ואין בפניו אלא בקשה של מדינה זרה, ושנית במישור הנוגע לעילות המעצר, כאשר מושם דגש רב על החשש להימלטות, מטעמים ברורים. בהמשך לכך, בית המשפט המחוזי הדגיש כי הסוגיה המרכזית במקרה דנן היא האם החשש להימלטות מן הדין מצדיקה בכל מקרה את מעצרו של המשיבים. זאת, לפי בית המשפט המחוזי, בפרט ביחס למשיב 1 אשר צוין כי עצם נוכחותו בישראל "תמוהה", אך במידה מתונה יותר גם ביחס למשיב 2.

9. בהמשך לכך, בית המשפט המחוזי בחן את השאלה אם חוק ההסגרה מאפשר מעצר בפיקוח אלקטרוני, בשים לב לכך שבחוק המעצרים נקבע הסדר מיוחד לכך, ואילו חוק ההסגרה שותק בסוגיה זו. בהתייחסו לשאלה זו בית המשפט המחוזי ציין שבעבר הורה בית המשפט המחוזי על מעצר בפיקוח אלקטרוני במסגרת מעצר זמני בהליך הסגרה, וערר על ההחלטה נדחה בבית משפט זה (בש"פ 9850/08 היועץ המשפטי לממשלה נ' מאיו (25.11.2008)). בנוסף, בית המשפט המחוזי הבהיר כי לשיטתו לא מדובר בהסדר שלילי בחוק אלא בלאקונה, בהתחשב בכך שחוק ההסגרה נחקק בשנת 1954 בטרם הוכרה האפשרות לפיקוח אלקטרוני.

10. נוכח מסקנה זו, בית המשפט המחוזי סבר כי מעצר במתכונת של פיקוח אלקטרוני משקף במקרה זה את נקודת האיזון הראויה, אך הורה על הקשחת שניים מהתנאים הנלווים להחלטה. באופן יותר ספציפי, בית המשפט המחוזי קבע כי בנוסף לפיקוח האלקטרוני המשיבים יהיו בפיקוח אנושי של אחד המפקחים שנקבעו בכל שעות היממה וכי סכום ההפקדה שנקבע יעמוד, ביחס לכל אחד מהמשיבים, על סך של 250,000 שקלים. בהמשך לכך, לאחר שנמסרה חוות דעת מאת מנהלת הפיקוח בדבר היתכנות הפיקוח האלקטרוני, בית משפט המחוזי הורה על מעצרו של המשיבים במתכונת זו עד ליום 20.11.2019, ולבקשת המדינה ניתן עיכוב ביצוע של החלטה זו עד ליום 3.11.2019 בשעה 12:00.

בקשת רשות הערר

11. בקשת רשות הערר שבפנינו מכוונת נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי. לשיטת המדינה, הבקשה מעלה

שאלה משפטית עקרונית בכל הנוגע לקיומה של סמכות להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני במסגרת חוק ההסגרה והאופן שבו יש לפרש את שתיקת החוק בנושא, עניין המשליך בין היתר על התחייבויותיה הבינלאומיות של ישראל. כמפורט להלן, עמדתה של המדינה היא כי בעוד שלבית המשפט יש סמכות להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני במסגרת סעיף 5 לחוק ההסגרה (לאחר הגשת עתירה להכרזה על אדם בר-הסגרה), סמכות זו איננה קיימת במסגרת סעיף 7, ביחס למעצר זמני.

12. לשיטת המדינה, הרחבת תחולתו של הסדר הפיקוח האלקטרוני על הליכי מעצר שאינם מוסדרים בחוק המעצרים עצמו, מכוח היקש, איננה מופרכת. עם זאת, המדינה סבורה כי יש לערוך היקש זה באופן שיעלה בקנה אחד עם תכליתו ואופיו של הליך המעצר. כך, על-פי הנטען, ניתן להיקש מנאשם שהוגש נגדו כתב אישום לנאשם שהוגשה בעניינו עתירה להכרזה עליו כבר-הסגרה לפי סעיף 5 לחוק ההסגרה, ואכן הסדר מעצר בפיקוח אלקטרוני הוחל כבר על מי שנעצרו לאחר הגשת עתירה. לעומת זאת, כך נטען, ההיקש למעצר זמני לפי חוק ההסגרה נכון שיתבצע בהתאם להסדרים החלים על מעצר ימים, בטרם הגשת כתב אישום - במסגרתו, לטענת המדינה, אין בסיס חוקי למעצר בפיקוח אלקטרוני. המדינה טוענת עוד כי המעצר הזמני, אשר מטבעו הוא אמצעי חירום, מהווה מהלך ביניים בבחינת "מעצר גישור" עבור המדינה המבקשת. בנוסף, הודגש כי הליך זה מתאפיין בסד זמנים קצר יחסית, כאשר משך המעצר הזמני הוא ל-20 ימים בתקופה הראשונית, ואף כאשר הוא מוארך התקופה המקסימלית היא 70 יום (ראו: סעיף 7(ג) לחוק ההסגרה), ובהליך המתנהל על-פי האמנה האירופאית - 50 יום (ראו: סעיף 16 לאמנה האירופאית וסעיף 7(ג) לחוק ההסגרה). עקב סד הזמנים הקצר, המדינה טוענת כי יכולתו של בית המשפט לקבל ולשקול את מלוא הנתונים הנדרשים לשם החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני - אשר לא מאפשר לסכל הימלטות אלא רק לדווח עליה בדיעבד - מוגבלת משמעותית אל מול יכולת זו בהליכי מעצר שלאחר הגשת העתירה.

13. המדינה מוסיפה כי ההחלטה שאליה הפנה בית המשפט המחוזי בהקשר זה התקבלה בטרם התיקון שנעשה בשנת 2014 לחוק המעצרים בעניין הסדרת הפיקוח האלקטרוני, אשר לדבריה "שינה סדרי עולם" בכל הנוגע למהותו ואופיו של הסדר זה ומקומו בהליכי מעצר, ועל כן יש קושי להסתמך על פסיקה שקדמה לו.

14. מעבר לטענות בדבר העדר סמכות, המדינה סבורה כי גם אם במישור העקרוני קיימת סמכות להורות על פיקוח אלקטרוני בשלב המעצר הזמני - לא היה מקום לעשות כן ביחס למשיבים דנן, נוכח עוצמת עילת המעצר והשיקולים הייחודיים שיש לשקול בהליך מעצר לפני ההסגרה. בכלל זה, המדינה טוענת כי בית המשפט המחוזי לא עסק כלל בשאלת מסוכנותם של המשיבים נוכח מאפייניהם, דהיינו היותם חשודים בעבירות התחזות, הונאה ומרמה מתוככמות בהיקף עצום ובמסגרת ארגון פשיעה. המדינה מדגישה כי על רקע זה לא היה בסיס לאמון שניתן בהם - בהינתן שהעבירות בוצעו לכאורה באמצעות טלפון ואינטרנט המצויים בכל בית. כן הודגש כי שני המשיבים אינם תושבי ישראל, והמשיב 1 אף אינו אזרח המדינה.

15. בנוסף לכך, המדינה טוענת כי בית המשפט המחוזי שגה כאשר לא התייחס בהחלטתו לשיקולים הנוגעים לחשיבות עמידתה של ישראל בהתחייבויותיה הבינלאומיות. המדינה מטעימה כי כאשר מדינה זרה מבקשת מישראל לעצור אדם במעצר זמני על מנת שתוכל להגיש בקשה להסגרתו, קיימת ציפייה כי יינתן לה מלוא הזמן שנדרש לכך במסגרת האמנה. עוד צוין כי ציפייה זו היא הדדית - שכן בקשות דומות מטעם ישראל נענות באופן שגרת, ללא חלופות

למעצר מאחורי סורג ובריא, ולמלא התקופה האפשרית במסגרת האמנות הרלוונטיות. על כן, לדברי המדינה, העברת המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני בשים לב לחשש המובהק מהימלטותם יפגע בעיקרון הדדיות זה, ומשכך גם באינטרס הציבורי.

16. מטעמים אלו, המדינה סבורה כי יש להורות על קבלת הבקשה למעצר זמני של המשיבים מאחורי סורג ובריא למלא התקופה של 20 ימים.

17. דיון ראשון בבקשת הרשות לערור התקיים בפני ביום 3.11.2019 במתכונת של דן יחיד. במעמד הדיון השיבו באי-כוח המשיבים לטענות המדינה. לטענתם, נוכח יכולתו המוגבלת של בית המשפט לעיין בחומר הראיות יש ממילא קושי להורות על מעצר מאחורי סורג ובריא, ועל כן ראוי לאפשר הסדר פחות פוגעני במקרים מתאימים. לגופו של עניין באי-כוח המשיבים הדגישו כי במקרה זה אף לא הובאו החומרים מהחקירה שהתקיימה בישראל לעיון של הערכאות הקודמות, וכן כי הפיקוח האלקטרוני מאיין את החשש מהימלטותם של המשיבים. עוד יוער כי במסגרת הדיון באי-כוח המדינה הסכים כי אין מניעה חוקית להורות על חלופות מעצר בשלב המקדמי של מעצר בהליך ההסגרה, בין היתר נוכח המקבילה הקיימת לכך ביחס למעצר ימים. בנוסף הסכימו הצדדים כי במקרה דנן, על מניין 20 הימים להיספר החל מהיום בו הוגשה הבקשה למעצר זמני מטעם רשויות נורבגיה - כך שבכל מקרה יש לראות את החלטתו של בית המשפט המחוזי כמורה על מעצר עד ליום 16.11.2019 בלבד (במקום עד ה-20.11.2019). בתום הדיון ניתנה החלטה על המשך מעצרם של המשיבים עד למתן החלטה אחרת.

18. ביום 6.11.2019 התקיים דיון המשך בבקשת רשות הערעור, זו הפעם בפני מותב זה, ובו הוחלט על מתן רשות ערר ודיון בערר לגופו. בהתאם לכך, בדיון זה התמקדו הצדדים בטענותיהם העקרוניות, וכן בטענות הנוגעות לנסיבותיהם של המשיבים. המדינה הדגישה כי העבירות המיוחסות למשיבים ואופן ביצוען הנטען תומכים בכך שהם יעצרו מאחורי סורג ובריא, בהתחשב בקושי הכרוך בזמינות השימוש באמצעי תקשורת ובסיכון הגבוה להימלטות. לעומת זאת, המשיבים הטעו כי אין מקום להתערב בהכרעה הנוגעת לנסיבותיהם הקונקרטיות, עניין שנבחן כבר על-ידי שתי ערכאות.

דיון והכרעה

19. נקדים ונאמר כי לאחר ששקלנו את טענות הצדדים ראינו לדחות את עמדתה המשפטית של המדינה בכל הנוגע לסמכות להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני בהליך מן הסוג שבפנינו, אך לצד זאת לקבל בחלקו את הערר שהוגש לפי הרשות שניתנה בכל הנוגע ליישום הקונקרטי של הדין בנסיבות העניין, כמפורט להלן.

מעצרים בהליכי הסגרה - רקע נורמטיבי

20. לפי חוק ההסגרה, מעצר במסגרת הליך הסגרה נחלק לשני שלבים - בטרם הגשת עתירה להכרזה על אדם בר-הסגרה, לפי סעיפים 6-7 לחוק זה, ולאחר הגשתה, לפי סעיף 5 לחוק. הדיון שבפנינו עוסק כאמור בשלבי המעצר

הראשוני, שנהוג לכנותו מעצר זמני. וזוהי לשונו של סעיף 6 המסדיר אותו:

"היועץ המשפטי לממשלת ישראל או בא כוחו, או קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה, רשאים לצוות בכתב על מעצר מבוקש לפני הגשת העתירה, וכן על מעצר אדם שיש יסוד להניח שהוא בר-הסגרה וכי תוגש בקשה להסגירו ונראה למצווה, כי המעצר דרוש להבטחת ההסגרה"

21. בהמשך לכך, סעיף 7 לחוק ההסגרה קובע מהו משך הזמן האפשרי לצורך מעצר זמני. לפי סעיף 7(ב) לחוק, תוקפו של צו מעצר בנסיבות אלו לא יעלה על 20 ימים, אולם בית משפט השלום רשאי לחזור ולהאריך את המעצר לתקופות נוספות - אשר לא יעלו יחד על 60 יום, ובמקרים מסוימים יתארכו לתקופה של עשרה ימים נוספים (סעיף 7(ג) לחוק). אם כן, תקופת המקסימום למעצר זמני בטרם הוגשה עתירת הסגרה תעמוד, לכל היותר, על 70 ימים לפי חוק ההסגרה, ובמקרים מסוימים - כמו במקרה שבפנינו הנוגע לאמנה האירופאית - אף עשויה להיות מוגבלת לתקופות קצרות מכך.

22. פסיקתו של בית משפט זה דנה בהוראות אלו והבהירה כי לצד השיקולים השגרתיים אותם יש לבחון ביחס למעצרים - כגון המסוכנות הנשקפת מהחשוד והחשש להימלטות ולשיבוש ההליכים - בבחינתם של מעצרים בהליכי הסגרה יש להביא בחשבון גם את משקלה המיוחד של התחייבות הבינלאומית שיש לישראל כלפי המדינה המבקשת. בכלל זה הודגש כי מרווח הסיכון שניתן ליטול בהליך הסגרה הוא קטן מזה שניתן ליטול ביחס לחשש מהימלטות חשוד או נאשם בהליך מעצר רגיל, בשל מחויבותה של ישראל לסייע באכיפת החוק, אופיו של ההליך והקושי הנוגע לתנועתם של מבוקשים בין מדינות שונות (ראו: בש"פ 4422/03 כהן נ' היועץ המשפטי לממשלה (29.5.2003); בש"פ 725/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' אברג'יל, פסקאות 17-18 (30.1.2009)).

23. לצד זאת, הפסיקה עמדה גם על השפעתו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו על פרשנותן של הוראות חוק ההסגרה. כך, צוין כי חקיקתו של חוק היסוד הביאה לשינוי נקודת האיזון והטתה אותה לעבר פגיעה פחותה יותר בחירות (ראו: בש"פ 9336/01 כהן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נו(2) 289, 295 (2001)). היבט זה אף לא פסח על בחינתו של המעצר הזמני, הקודם להגשת עתירת ההסגרה, כאשר ביחס אליו הובהר כי על בית המשפט לבחון את התנאי האמור בסעיף 6 ("המעצר דרוש להבטחת ההסגרה") בהתאם לשיקולים הקבועים בדיני המעצר הכלליים, ובראשם העיקרון לפיו כאשר ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך חלופית שפגיעתה בחירות המבוקש פחותה - יש להעדיפה (ראו: בש"פ 8283/08 בראשי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (6.10.2008) (להלן: עניין בראשי)).

24. מסקנה זו אינה נגזרת רק מעקרונותיו הכלליים של חוק יסוד: כבוד וחירותו, אלא גם מן העיקרון שהובהר זה מכבר בפסיקה, לפיו חוק המעצרים חל על הליכים לפי חוק ההסגרה מכוח עיקרון "התחולה הכללית", הפורש אותו על כלל דברי החקיקה האחרים שעוסקים במאטריה של סמכויות מעצר ועיכוב, אם לא נקבעו בעניין הוראות אחרות (ראו: סעיפים 1(א) ו-1(ג) לחוק המעצרים; עניין בראשי, בפסקה 9; בש"פ 8643/12 ברמי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 13 (1.1.2013). ראו גם: בש"פ 8417/17 היועץ המשפטי לממשלה נ' קוהרן, פסקה 13 (21.11.2017)).

25. אם כן, נוכח הצורך לאזן בין הדגש המיוחד על החשש מהימלטות לצד ההקפדה על פגיעה מידתית בחירות, על בית המשפט לבחון אפוא כל מקרה בהתאם לנסיבותיו, כאשר לעניין זאת יילקחו בחשבון שיקולים רלוונטיים שונים כגון סוג העבירה המיוחסת למבוקש, רמת המסוכנות הנובעת ממנו והשלב שבו נמצא ההליך ההסגרה, כמו גם משכו הצפוי (ראו למשל: בש"פ 3974/07 פרצוב נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 11 (20.5.2007); בש"פ 6434/10 היועץ המשפטי לממשלה נ' בן חיים (ביטון), פסקה 7 וההפניות שם (2.9.2010)). יוער כי במסגרת בחינה זו בית המשפט עשוי להיעזר גם בתסקירי שירות מבחן, וזאת גם בשלב המעצר בטרם הגשת עתירה (ראו: עניין בראשי, בפסקאות 2-3).

26. על רקע דברים אלו נפנה לבחון את הטענות ביחס לקיומה או העדרה של סמכות חוקית להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני בשלב המעצר הזמני.

שאלת הסמכות

27. כזכור, טענתה העיקרית של המדינה היא שגם אם ניתן לסבור שקיימת סמכות להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני תחת סעיף 5 לחוק ההסגרה בשלב שלאחר הגשת העתירה (המקביל לשלב שלאחר הגשת כתב אישום), סמכות זו אינה מוקנית לבית המשפט בכל הנוגע לשלב המעצר הזמני (המקביל לשלב מעצר ימים). אנו סבורים כי אין לקבל עמדה זו, מהטעמים שיפורטו להלן.

28. לאור העובדה שהמדינה אינה חולקת על שימוש מתאים בהיקש מחוק המעצרים ושפסיקתנו הכירה בתחולתו של חוק זה גם על הליכי הסגרה - איננו מוצאים קושי במישור הסמכות. הדברים אמורים ביתר שאת כאשר על הפרק עומדת בחינתה של אפשרות מידתית יותר לפגיעה בחירות, כמתחייב מהוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

29. מעבר לכך, ולגוף הדברים, יש מקום לומר שאף אם מקובלת עלינו ההשוואה המוצעת בין השלב של מעצר ימים לבין השלב של מעצר זמני בהליך הסגרה, יש מקום לתת את הדעת גם להבחנות הקיימות ביניהם. הארכתו של מעצר ימים נעשית מעת לעת, לרוב ב"נתחים" מצומצמים, של כיום או יומיים, ולעיתים אף של מספר שעות בלבד (ראו למשל: בש"פ 977/19 מדינת ישראל נ' אבו כף, פסקה 6 לפסק דינו של השופט נ' הנדל (4.9.2019)). אם כן, נדמה כי בכל זאת יש קושי להשליך באופן מלא מהתנהלותם של הדברים ביחס למעצר ימים לבין ההליך הנוכחי, בכל הנוגע לפרטי ההסדרים.

30. מעבר לכך, המדינה הדגישה עוד כי המעצר הזמני בהליכי הסגרה מהווה "אמצעי חירום", ועקב סד הזמנים הקצר יש קושי לבית המשפט לבחון את מלוא הנתונים הנדרשים להחלטה שכזו. ואולם, לצד זאת, בא-כוח המדינה ציין בדיון שהתקיים בפני כי "אין מניעה עקרונית" לשחרור מבוקש לחלופת מעצר בשלב מקדמי זה. בעמדה כפולה זו אנו מוצאים קושי. ככל שהמדינה מסכימה כי יהיו מקרים בהם ניתן יהיה לאיין את החשש מהימלטותו של המבוקש במסגרת חלופת מעצר, וכי יש אפשרות לבחון את הנתונים הרלוונטיים לכך במסגרת זו - מדוע שתהא מניעה עקרונית לבחון את ההיתכנות למעצר בפיקוח אלקטרוני ולהורות עליו בשלב זה, בהתחשב בכך שמדובר בהסדר שמסייע אף יותר להפיג את החששות מפני הימלטות? מובן כי כל מקרה יישקל לגופו על פי נסיבותיו, תוך שקילת כלל השיקולים הרלוונטיים

המשליכים על מידת המסוכנות ועוצמת החשש להימלטות. בכלל זה, יש מקום לתת משקל גם לאינטרס של קיום התחייבויותיה הבינלאומיות של ישראל במישור ההסגרה. אולם, לאור החובה לבחון דרך חלופית שיש בה פגיעה פחותה בחירותו של אדם - לא ניתן לשלול באופן גורף מעצר בפקוח אלקטרוני גם בשלב המעצר הזמני.

31. בשולי הדברים, נוסיף, מבלי למצות את הדיון בכך, כי הגם שמעצר זמני בהליכי הסגרה יכול להתבסס על החומר המגיע מן המדינה הזרה בלבד, אין מקום לקבל את עמדתה הפורמאלית של המדינה כי ככל שקיים חומר רלוונטי נוסף אף פעם אין מקום להצגתו או להצגת שאלות של בית המשפט ביחס אליו, ככל שהוא רואה בכך צורך. אנו סבורים שעל הדברים להיבחן בכל מקרה לפי נסיבותיו.

32. משהתבהרו השאלות העקרוניות שעמדו בפנינו, נעבור לבחון את יישומן בעניינים של המשיבים.

מן הכלל אל הפרט

33. המשיבים חשודים בביצוע עבירות מרמה, הונאה והתחזות בהיקף רב-ממדים, שבוצעו לכאורה באמצעות רשת האינטרנט. המדינה הדגישה את המסוכנות העולה מהם עקב אופיין של עבירות אלו, הניתנות לביצוע מכל טלפון נייד או מחשב, וכן ציינה את זיקתם הנמוכה לארץ - בשים לב לכך ששני המשיבים מחזיקים באזרחות איטלקית, שמרכז חייהם אינו בישראל ושעל פי הרישומים שהותם בארץ היא לתקופות קצרות.

34. נסיבות אלה כשלעצמן מעלות כי לא ניתן לשלול את קיומה של מסוכנות הנשקפת מהם, ואת החשש הממשי מהימלטותם, ולהערכתנו בית המשפט המחוזי לא נתן לכך משקל הולם. במכלול הנסיבות, אנו סבורים שבעת הזו קיימת הצדקה להורות על המשך מעצרם של המשיבים מאחורי סורג ובריה עד לתום תקופת הזמן הראשונית, היינו עד יום 16.11.2019 (מועד שבא-כוח המדינה ציין כאמור כמועד הנכון, חלף המועד שצוין בהחלטתו של בית המשפט המחוזי). אין בכך כדי למנוע מן המשיבים לפנות אל בית משפט השלום ולבקש לבחון מחדש את האפשרות להורות על מעצר בפקוח אלקטרוני, לאחר שיוגש בעניין זה תסקיר של שירות המבחן.

35. סוף דבר: הערר מתקבל בהתאם לאמור לעיל בפסקאות 19 ו-34.

ניתנה היום, ט' בחשוון התש"ף (7.11.2019).

תוקנה היום, י"ד בחשוון התש"ף (12.11.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

